

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת מנחות ע"ט - פ"ה
שבת פר' חיי שרה | י"ט - כ"ה בחשוון (28 לאוקטובר - 3 לנובמבר)

דף ע"ט: הנסכים והדם

עם רוב הקרבנות מובאים נסכים להקרבה - יין, שמן וסולת.

התלמוד בדרך זה מביא מחלוקת - ממתי הנסכים נהיים

קדושים? יש אומרים שהם נהיים קדושים כבר משעה שנשחט הקרבן, ויש אומרים שהם נהיים קדושים רק משעה שנגזר דמו של הקרבן על המזבח.

דף פ': "קרבן תודה" ו"ארבעים לחם"

מי שהיה חולה מסופן ונרפא, או יצא מבית האסורים וכדומה, צריך להביא "קרבן תודה" לבית המקדש, כדי להודות להקב"ה על הנס שעשה עמו. הוא רשאי לבחור לקרבן בהמה, כבש, איל, עז, עגל או פר. לאחר שחיתט הקרבן מקריבים חלק ממנו על גבי המזבח, וחלק נוסף אוכלים בירושלים עיר הקודש בקדושה ובטהרה.

יחד עם קרבן התודה, מביא בעל הקרבן ארבעים חלות מיוחדות, המכונות "ארבעים לחם", שצריך לאכול אותן בתוך יום ולילה בלבד מעת הקרבת הקרבן.

מדוע עם קרבן תודה צריך להביא ארבעים לחמים? המפרשים מסבירים כי מאחר שבעל הקרבן בודאי לא יצליח לאכול לבדו ארבעים לחמים, הוא יזמין אורחים לסעודה כדי שישעו לו להספיק לגמור את הלחמים בזמן. וכן יתפרסם הנס שעשה לו הקב"ה.

דף פ"א: נדר קרבן תודה

אדם שאומר: "אני מתחייב להביא ארבעים לחמים של קרבן תודה", חייב להביא גם את הקרבן בעצמו. מאחר שהנדר יודע שאי אפשר להביא לבית המקדש ארבעים לחמים בלי קרבן תודה, ברור לנו שהוא התכנן לנדור שהוא יביא קרבן וארבעים לחמים.

דף פ"ב: אברהם אבינו ועקדת יצחק

מאברהם אבינו ומסיפור עקדת יצחק לומדים שהפנהים צריכים לשחוט את הקרבן בסכין. כאשר הורה הקב"ה לאברהם אבינו לעקוד את יצחק בנו, לקח אברהם אבינו סכין כדי לקיים את המצוה: "וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחוט את בנו". מאכלת היא סכין, ומכאן לומדים שיש לשחוט את הקרבנות בסכין.

אחר כך הורה הקב"ה לאברהם שלא ישחט את יצחק ואברהם שחט איל במקומו. במדרש נאמר שהקב"ה מינה את אברהם אבינו לכהן כשהוא הגיע להר המוריה - כדי שיקריב כשהוא כהן.

מן התלמוד

סדר קדשים
מסכת מנחות, דף פ"ה

"תנו רבנן: וטובל בשמן רגלו - זה חלקו של אשר, שמושר שמן כמעין"

רפיק - עודד
קרנא - קרן, פינה

הסבר: התלמוד עוסק במקום ממנו מביאים שמן למנחות במקדש, ומציין שנחלתו של שבת אשר התברכה במיוחד בזיתים מהם הכינו שמן משובח.

★ | מן ההיסטוריה

ארגון המחתרת ניל"י

ארגון המחתרת ניל"י הוקם בשנת 1915, בעיצומה של מלחמת העולם הראשונה. השם ניל"י הוא ראשי תיבות של המילים 'נצח ישראל לא ישקר' המופיעות בפסוק בספר שמואל א'. הארגון מנה כמה עשרות חברים פעילים, ומטרתו העיקרית הייתה לתת שירותי מודיעין לצבא הבריטי שהיה מוצב במצרים, כדי לסייע לו במלחמה מול האימפריה העות'מאנית-הטורקים. הארגון גם פעל להבריה כספים מחו"ל כדי לסייע לכלכלת היישוב היהודי בארץ ישראל. בדרך הזו חשבו אנשי ניל"י שהם יצליחו בסופו של דבר לסלק את הטורקים מהארץ ולהקים בית לאומי לעם היהודי בארץ ישראל. מייסדי וראשי המחתרת היו אהרן אהרונסון, אחיו אלכסנדר אהרונסון, שרה אהרונסון, צבי אהרונסון, ראובן שוורץ, אבשלום פיינברג, ועוד. בשנת 1917 נתפסו חלק מראשי הארגון ופעיליו על ידי הטורקים

והוצאו להורג, וכתוצאה מכך בתקופה שלאחר מכן חדלה פעילותה של המחתרת.

טקס כיבוש ירושלים על ידי אלנבי הבריטי ב-1917, בכניסה למגדל דוד (Wikipedia)

מתפללים

לפניכם אירוע שעוזר דיון סוער:

משפחת לוי יצאה לטיול ג'יפים בצפון. באחד המסלולים הגיעה המשפחה למקום שנראה כשטח חקלאי ששייך למישהו פרטי, אבל השטח לא נראה מעובד במיוחד. בני המשפחה החלו להתווכח האם מותר לקצר את הדרך ולנסוע דרך השטח הזה, או שהם צריכים להקיף אותו ולא לעבור דרכו.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שברגע שידוע שזה שטח פרטי אסור לעבור דרכו, בין אם בעל השטח שם גדר ושלטים בין אם לאו. השטח פרטי ולא כל אחד יכול לעשות דין לעצמו ולהחליט אם לעבור בשטח או לא.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה אמרו שאם בעל השטח לא היה רוצה שייכנסו הוא היה מגדר את המקום ודואג לשים שלטים שאוסרים על המעבר והכניסה, ואם הוא לא שם - כנראה שלא אכפת לו שעוברים במקום.

**...ואיך?
דעתכם?**

דבר תורה

בכל התורה כולה ישנן רק שתי פרשות שבשם שלהן מופיע המושג "חיים": "חיי שרה", ו"ויהי". הדבר המעניין, ואולי מוזר הוא, שדווקא שתי פרשות אלו עוסקות במיתה. פרשת חיי שרה פותחת בסיפור מיתתה וקבורתה של שרה אמנו, ופרשת ויהי מתארת את פטירתו וקבורתו של יעקב אבינו. כיצד ניתן להסביר את זה שדווקא פרשיות העוסקות במיתה נקראות בשם "חיים"?

נראה לומר שחז"ל רוצים ללמדנו שהשאלה אם אדם חי או מת אינה תלויה דווקא בעובדה אם הוא נושם או לא. השאלה הגדולה היא מה האדם עושה בחיים שלו.

מי שממלא את חייו בערכים, במעשים טובים ומוסיף טוב בעולם - הוא אשר משאיר את חותמו כאן, וגם לאחר פטירתו הוא נקרא "חי". על זה אמרו חכמינו: "צדיקים במיתתם קרויים חיים".

מי אני?

- נולדתי בזכרון יעקב בשנת תר"ן 1890.
- הצטרפתי למחתרת ניל"י כדי לסייע לבריטים לכבוש את ארץ ישראל מידי הטורקים.
- ניהלתי עם יוסף ליזנסקי רשת ריגול לטובת הבריטים.
- בערב סוכות תרע"ח - 1917 - נתפסתי על ידי הטורקים, ובחרתי להתאבד כדי לא להסגיר סודות ואת חבריי. נקברתי בבית העלמין בזכרון יעקב.

למנצח אלו

תמונות
מביתא חתומות

לוח
הזמן

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מה האירוע המצויר כאן?
- 2 מתי והיכן הוא התרחש?
- 3 מי זו האישה עם האקדח?
- 4 מי זה האיש בחליפה?
- 5 מהו העץ ומיהו האיש המצוירים ליד חוף הים?

הציור מציג את דוד בן גוריון, ראש הממשלה הראשון, המניף את אגוזי תל אביב. לצדו עומדים חיילים בלבוש צה"לי. האישה עם האקדח היא רחוב המייסדים בזכרון יעקב. האיש בחליפה הוא דוד בן גוריון. העץ הוא אגוז תל אביב. האיש המצויר ליד חוף הים הוא דוד בן גוריון.

מי אני?

- א. נולדתי במושבה גדרה בשנת תר"ן - 1889.
- ב. ב-1915 ייסדתי עם אהרון ואלכסנדר אהרונסון את מחתרת ניל"י כדי להביא לסיום השלטון הטורקי בארץ ישראל.
- ג. בחודש ינואר 1917 יצאתי עם חברי יוסף ליסנסקי למשימה במצרים. בדרך נתפסנו. יוסף הצליח להימלט ובי ירו למוות.
- ד. נשאתי בכיסי תמרים, שלאחר זמן צמחו והיו לדקל שנקרא "דקל אבשלום". כך זיהו את מקום קבורתי.
- ה. אחרי מלחמת ששת הימים קברו אותי בחלקת עולי הגרדום בהר הרצל בירושלים.

הצטרף לפרויקט

על המפה

זכרון יעקב

זכרון יעקב הנמצאת בחלקו הדרומי של רכס הכרמל, והיא נוסדה ב-1882 על ידי עולים חובבי ציון שהגיעו מרומניה במסגרת העלייה הראשונה. הברון רוטשילד פרש את חסותו ונתן את תמיכתו למקום ולמתיישביו, וכאשר חנך את בית הכנסת שבנה, הוא קרא למקום "זכרון יעקב" על שם אביו ג'יימס יעקב מאיר רוטשילד. במשך השנים התפתחה בזכרון יעקב תעשייה של יקבים ויין ושל חקלאות ומחקר חקלאי.

רחוב המייסדים בזכרון יעקב (Wikipedia, RickP)

בין תושביה המפורסמים של זכרון יעקב היו הרופא ד"ר הלל יפה שהקים במקום מרפאה ונלחם בקדחת, וכן בני משפחת אהרונסון: אהרון ושרה שייסדו את מחתרת ניל"י ופעלו במקום בזמן מלחמת העולם הראשונה.

5778 ה'תשע"ח

2017 70 שנה למדינה

5727 ה'תשכ"ז

1969 הרב אריה לויין

5708 ה'תש"ח

1967 מלחמת ששת הימים

5707 ה'תש"ז

1947 מלחמת העצמאות

5699 ה'תרצ"ט

1939 שואה

5657 ה'תר"ץ

1897 הרצל

5323 ה'רמ"ח

רבי יוסף קארו

5260

1500 העת החדשה

5258

1492 גירוש ספרד

4900

הרמ"ב

4800

רש"י

4650

רבי סעדיה גאון

4260

510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר קודשים, מסכת מנחות, דפים פ"ג- פ"ה

דף פ"ג: הקרבת הקרבנות

זמן הקרבת הקרבנות הוא ביום, שנאמר בתורה בפרשת הקרבנות בספר ויקרא: "אשר צוה ה' את משה בהר סיני ביום צונו את בני ישראל להקריב את קרבניהם". מכאן למדים שמקריבים קרבנות ביום בלבד. ובאיזה יד יש לבצע את עבודות הקרבן? ביד ימין. זאת מניין? בדרשת הפסוקים לומדים ממצורע, כשם שבמצורע הכהן טובל את אצבעו הימנית בשמן, כך כל עבודות הכהונה נעשות בימין.

דף פ"ד: מצות ביכורים

אדם שיש לו פריס או שדה, בו הוא מגדל אחד משבעת המינים, עליו להביא לבית המקדש בכל שנה את הפרות הראשונים שגדלו בשדהו בשנה זו. בבית המקדש הוא נותן את הפרות לכהנים. "ביכורים" מלשון בכור. אלה הפרות הראשונים, הבכורים. הולך אדם בפריסו, ומבחין שפין עלי העץ מתחיל לבצבץ פרי. נוטל חוט, קושר על הפרי ואומר: "זה יהיה ביכורים". כשהפרי גדל והיה ראוי לאכילה, קטפו אותו, הניחוהו בכלי והעלו אותו לירושלים לכהנים. מצות ביכורים נהגת מחג השבועות ועד חנוכה. זמן הבאת הביכורים הוא מתקופת חג השבועות ועד חנוכה - ומה עושים עם פרות שהבכירו אחרי חנוכה? הרמב"ם בהלכות ביכורים פוסק שפרות שהבכירו לאחר חנוכה, נחשבים כביכורים של השנה הבאה, ויש להניחם עד לאחר חג השבועות.

דף פ"ה: שפע של שמן

התלמוד מספר מעשה מענין על שפע השמן שזכתה לו ארץ ישראל בזכות ברכת יעקב לאשר.

פעם אחת נכרים שהתגוררו בלודקיא היו זקוקים לשמן. הם מינו שליח ואמרו לו: הבא לנו שמן בשני מאה ריבוא. בהגיעו לארץ ישראל שלחו אותו ליהודי שמתגורר בגוש חלב. הלך השליח ומצא את היהודי עובד בפריס התיב: "יש לך שמן בשני מאה ריבוא?" שאל השליח, והיהודי השיב: "המתן עד שאסיים את עבודתי". השליח המתין וחזר עם היהודי לביתו ובדרך היה היהודי מסקל אבנים משדה. אמר השליח: "אדם שעובד עבודה כה פשוטה של סיקול אבנים, יש לו כה הרבה שמן? נראה לי שהיהודים שחקו לי". כשהגיעו לביתו הוציאה שפחת היהודי קומקום מים חמים כדי שירחוץ את ידיו ואת רגליו והביאה ספל זהב מלא שמן וטבל בו את רגליו. כה עשיר היה אותו יהודי.

שמן כה רב קנה אותו נכרי עד שהוא שכר את כל בהמות המשא שבארץ ישראל כדי להוביל את השמן לארצו.

מהו אולי?

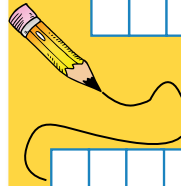
זהו את המקומות, האנשים והמושגים הבאים:

1. קרבן שהוא לא "בבקשה" ולא "סליחה"

2. פירות שהם לא הבנים הצעירים ולא הבינוניים

3. הבן שלי קרא למקום על שמי

4. מהתמר שבכיס שלי צמח עץ

לשאלה סתמית 'מהו' - לאומנו ולשאלה 'מהו' - לומנו ולשאלה 'מהו' - לומנו:

יש לי מושג | הפסק

יש מצוות שצריך לקיים באופן רצוף, בלי להפסיק באמצע. הפסק במהלך קיום המצווה עלול לפסול אותה. כך למשל יש להקפיד לא להפסיק בין הברכה לאכילה בדיבור או בשהייה ממושכת, וכן לא להפסיק בין נטילת ידיים לברכת המוציא.

שאלות השבוע

א. כיצד מקיימים את מצוות ביכורים?

ב. מדוע עם קרבן תודה צריך להביא ארבעים לחמים?

ג. מי צריך להביא "קרבן תודה"?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בסאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים: talmudisraeli@medison.co.il. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *בפיקוח רואה חשבון

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON

Talmudisraeli@Medison.co.il

טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון

מנהל חינוכי ועורך: אבי רט

יו"ר חבר הנאמנים: ח"ח חיים פרייליכמן